

НАРЕДБА № 7 ОТ 14 АВГУСТ 2018 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "СПЕДИТОР-ЛОГИСТИК"

В сила от 31.08.2018 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.72 от 31 Август 2018г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 840110 "Спедитор-логистик" от област на образование "Транспорт" и професионално направление 840 "Транспортни услуги" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 840110 "Спедитор-логистик" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалността 8401101 "Спедиция, транспортна и складова логистика" и на четвърта степен на професионална квалификация за специалността 8401102 "Планиране и управление на логистични процеси".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3, 4 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 840110 "Спедитор-логистик" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

**Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията
"Спедитор-логистик"**

Професионално направление:

840	Транспортни услуги			
Наименование на професията:				
840110	Спедитор-логистик			
Специалности:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
8401101	Спедиция, транспортна и складова логистика	Трета	4	4
8401102	Планиране и управление на логистични процеси	Четвърта	5	5

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на професионална квалификация по професията "Спедитор-логистик" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-296 от 19.02.2018 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- За ученици:
 - за трета степен - завършено основно образование.
- За лица, навършили 16 години:
 - за трета степен - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование;
 - за четвърта степен - завършено средно образование.

Изискването за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално образование и обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование "Транспорт".

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране и професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията "Спедитор-логистик" или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Спедиторът-логистик изпълнява дейности, свързани с планиране, договаряне, организиране, управление, контрол и отчитане на транспорта, консолидацията, складирането, обработката, пакетирането и дистрибуцията на стоки. Той предоставя също спомагателни услуги, като деклариране на стоките, осигуряване застраховка на стоките, събиране и осигуряване на плащания, осигуряване на документи за стоките и други, както и консултантски услуги, свързани с тези дейности.

Спедиторът-логистик може да планира, управлява и контролира цялата верига на стоките доставки на своята организация или на клиента-товародател.

При изпълнение на дейностите спедиторът-логистик води преговори и сключва договори с доставчици, дистрибутори, купувачи и клиенти-товародатели, както и с подизпълнители от страната и чужбина; планира, организира, управлява, контролира и отчита изпълнението на тези договори.

Резултатите от дейността му се изразяват в пространствено преместване и/или съхранение на стоките пратки, както и/или трансформация на външния им вид и/или митническия им статут. Дейностите се извършват по предварително определен мрежови график, без (или при минимални) липси и повреди на стоката, с оптимизиране на разходите за качествено извършване на транспортно-спедиторските и логистичните услуги.

През по-голямата част от времето спедиторът-логистик работи в офис, с нормирано работно време. Използва офисно, комуникационно и компютърно оборудване, различни информационни и комуникационни технологии и специализиран софтуер. При необходимост посещава митници, складове, товарни терминали, офиси на контрагенти (доставчици, дистрибутори, транспортни фирми, товародатели) и др.

Спедиторът-логистик осъществява своята дейност в съответствие с Търговския закон, Закона за задълженията и договорите, Закона за митниците, Закона за акцизите и митническите складове, Митническия кодекс на Европейския съюз и съответните подзаконовни нормативни актове, както и с друга нормативна уредба, регламентираща транспорта на стоки. При осъществяване на дейността спазва и вътрешнофирмените правилници и разпоредби.

Спедиторът-логистик носи отговорност за материалните и финансовите резултати от своята работа, за повереното му офисно и информационно-комуникационно оборудване и за работата на подчинения му персонал (когато има такъв). В работата си спедиторът-логистик борави със стоки и информация, притежание на други лица, и отговаря за опазването им.

Спедиторът-логистик работи често с ограничен времеви ресурс за обработка и анализ на бързо изменяща се информация, налага се да взема бързи решения с висока степен на важност, от които зависи дейността на други служители в компанията или на контрагенти на компанията. Комуникира с контрагенти от различни географски райони, с различна езикова и културна принадлежност, включително и с представители на местни и чужди държавни институции. Освен оперативна често води и официална кореспонденция с контрагенти или държавни институции и разрешава конфликтни ситуации. Тези специфики в работата изискват висока самодисциплина и организираност, отговорност, самообладание, съобразителност, логическо мислене, предприемчивост, инициативност, настойчивост, издръжливост на стрес, способност за оценка на голямо количество информация в кратки срокове, бързи и адекватни реакции, комуникативност, гъвкавост при преговори, умения за работа в екип и избягване на конфликти. Владенето на чужд език е от изключителна важност за успешното упражняване на професията.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лица, придобили трета степен на професионална квалификация по професията "Спедитор-логистик", могат да продължат обучението си за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по същата професия или за придобиване на квалификация по друга професия от професионално направление "Транспортни услуги".

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията

"Спедитор-логистик", могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление "Транспортни услуги".

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. със Заповед № РД-01-149 от 26.02.2018 г.

Лице, придобило трета или четвърта степен на професионална квалификация по професията "Спедитор-логистик", може да заема следните длъжности от НКПД:

> от Единична група 3324 "Търговски посредници"

√ 3324-3002 Брокер, спедиторски услуги

√ 3324-3005 Комисионер, кораби/пратки

> от Единична група 3331 "Агенти по спедиция на товари"

√ 3331-3001 Специалист, спедиторска дейност

√ 3331-3002 Агент, експедиция на товари

√ 3331-3006 Спедитор

√ 3331-3007 Организатор карго внос/износ

√ 3331-3008 Организатор карго рекламации

√ 3331-3009 Организатор склад под митнически контрол

√ 3331-3010 Митнически брокер

> от Единична група 4321 "Персонал, водещ стокови документи"

√ 4321-2002 Експедитор, стоки и товари

√ 4321-2010 Организатор, експедиция/товаро-разтоварна и спедиторска дейност

√ 4321-2016 Спедиционен посредник,

както и на други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. *Единици резултати от ученето (ЕРУ)*

3.1. Списък на ЕРУ за специалност "Спедиция, транспортна и складова логистика" - трета степен на професионална квалификация

Обща професионална подготовка за трета степен на професионална квалификация

• ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

◦ РУ (Резултат от учене) 1.1. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

◦ РУ 1.2. Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда

◦ РУ 1.3. Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

• ЕРУ 2. Предприемачество

◦ РУ 2.1. Познава основите на предприемачеството

◦ РУ 2.2. Формира предприемаческо поведение

◦ РУ 2.3. Участва в разработването на бизнес план

• ЕРУ 3. Икономика

◦ РУ 3.1. Познава основите на пазарната икономика

◦ РУ 3.2. Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие

Отраслова професионална подготовка

• ЕРУ 4. Транспортни услуги

◦ РУ 4.1. Познава услугите и превозните средства в товарния автомобилен транспорт

◦ РУ 4.2. Познава услугите и превозните средства в железопътния товарен транспорт

◦ РУ 4.3. Познава услугите и превозните средства в морския и речния товарен транспорт

- РУ 4.4. Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
- ЕРУ 5. Комуникация и чужд език
- РУ 5.1. Общува ефективно в работния екип
- РУ 5.2. Води ефективна бизнес комуникация
- РУ 5.3. Владее чужд език по професията
- ЕРУ 6. Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
- РУ 6.1. Обработка информация с ИКТ
- РУ 6.2. Комуникира с ИКТ
- РУ 6.3. Създава цифрово съдържание с ИКТ
- РУ 6.4. Осигурява сигурност при работата с ИКТ
- РУ 6.5. Решава проблеми при работата с ИКТ
- ЕРУ 7. Организация на труда
- РУ 7.1. Организира работния процес
- РУ 7.2. Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес

Специфична професионална подготовка за специалност "Спедиция, транспортна и складова логистика" - трета степен на професионална квалификация

- ЕРУ 8. Организация на спедиторската дейност
 - РУ 8.1. Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедицията и спедиционния договор - законодателство и практика
 - РУ 8.2. Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги
 - РУ 8.3. Работи с издаваните от спедитор транспортни документи, с условията на доставка ИНКОТЪРМС и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо
 - РУ 8.4. Прилага оперативните и финансовите процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати
 - РУ 8.5. Предлага и договаря транспортни и логистични услуги, използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията
- ЕРУ 9. Автомобилна спедиция
 - РУ 9.1. Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе
 - РУ 9.2. Организира спедиция и превоз на групажни товари в рамките на групажна автолиния
 - РУ 9.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
 - РУ 9.4. Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 9.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
- ЕРУ 10. Железопътна спедиция
 - РУ 10.1. Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози
 - РУ 10.2. Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт
 - РУ 10.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт
 - РУ 10.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторските и транспортни документи

- РУ 10.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 11. Въздушна спедиция
 - РУ 11.1. Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт
 - РУ 11.2. Чартира самолети и организира въздушна консолидация
 - РУ 11.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.)
 - РУ 11.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 11.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 12. Морска и речна спедиция
 - РУ 12.1. Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт, като включително чартира кораби
 - РУ 12.2. Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа, като включително чартира кораби
 - РУ 12.3. Организира пристанищна спедиция и обработка на товари в морски и речни пристанища
 - РУ 12.4. Изготвя цени и оферти и сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 12.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 13. Мултимодален транспорт
 - РУ 13.1. Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на комплектни товари, вкл. превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета, лихтери и др.)
 - РУ 13.2. Организира мултимодални и комбинирани групажни превози, включително контейнерен групаж (LCL)
 - РУ 13.3. Работи с транспортни и спедиторски документи, използвани при мултимодалните и комбинираните превози
 - РУ 13.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за мултимодален, интермодален и комбиниран превоз на комплектни и частични товари, групажни пратки и транспортни единици
 - РУ 13.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 14. Складова логистика
 - РУ 14.1. Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност
 - РУ 14.2. Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада
 - РУ 14.3. Изготвя ресурсен модел за определяне себестойността на складирането и складовите услуги, като изготвя ценови оферти
 - РУ 14.4. Работи с информационни системи за управление на склада
 - РУ 14.5. Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI)
 - ЕРУ 15. Митническо представителство
 - РУ 15.1. Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и

данъчно законодателство

- РУ 15.2. Изготвя документите за даване на митническо направление или поставяне под митнически режим на стоките

- РУ 15.3. Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.

- РУ 15.4. Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката

3.2. Списък на ЕРУ за специалност "Планиране и управление на логистични процеси" - четвърта степен на професионална квалификация

Обща професионална подготовка за четвърта степен на професионална квалификация

- ЕРУ 16. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

- РУ 16.1. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

- РУ 16.2. Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда

- РУ 16.3. Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

- ЕРУ 17. Предприемачество

- РУ 17.1. Познава основите на икономиката и предприемачеството

- РУ 17.2. Формира предприемаческо поведение

- РУ 17.3. Участва в разработването на бизнес план

- ЕРУ 18. Икономика

- РУ 18.1. Познава основите на пазарната икономика

- РУ 18.2. Познава характеристиките на производствената дейност в предприятие

Отраслова професионална подготовка

- ЕРУ 19. Транспортни услуги

- РУ 19.1. Познава услугите и превозните средства в товарния автомобилен транспорт

- РУ 19.2. Познава услугите и превозните средства в железопътния товарен транспорт

- РУ 19.3. Познава услугите и превозните средства в морския и речния товарен транспорт

- РУ 19.4. Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт

- ЕРУ 20. Комуникация и чужд език

- РУ 20.1. Общува ефективно в работния екип

- РУ 20.2. Води ефективна бизнес комуникация

- РУ 20.3. Владее чужд език по професията

- ЕРУ 21. Информационни и комуникационни технологии

- РУ 21.1. Обработка информация с ИКТ

- РУ 21.2. Комуникира с ИКТ

- РУ 21.3. Създава цифрово съдържание с ИКТ

- РУ 21.4. Осигурява сигурност при работата с ИКТ

- РУ 21.5. Решава проблеми при работата с ИКТ

- ЕРУ 22. Организация на труда

- РУ 22.1. Организира работния процес

- РУ 22.2. Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес

Специфична професионална подготовка за специалност "Планиране и управление на логистични процеси" - четвърта степен на професионална квалификация

- ЕРУ 23. Организация на спедиторската дейност

- РУ 23.1. Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедицията и спедиционния договор - законодателство и практика

- РУ 23.2. Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги

- РУ 23.3. Работи с издаваните от спедитор транспортни документи, с условията на доставка ИНКОТЪРМС и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо
- РУ 23.4. Прилага оперативните и финансовите процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати
- РУ 23.5 Предлага и договаря транспортни и логистични услуги, използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията
 - ЕРУ 24. Автомобилна спедиция
 - РУ 24.1. Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе
 - РУ 24.2. Организира спедиция и превоз на групажни товари в рамките на групажна автолиния
 - РУ 24.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
 - РУ 24.4. Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 24.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 25. Железопътна спедиция
 - РУ 25.1. Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози
 - РУ 25.2. Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт
 - РУ 25.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт
 - РУ 25.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 25.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 26. Въздушна спедиция
 - РУ 26.1. Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт
 - РУ 26.2. Чартира самолети и организира въздушна консолидация
 - РУ 26.3. Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.)
 - РУ 26.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 26.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
 - ЕРУ 27. Морска и речна спедиция
 - РУ 27.1. Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт, като включително чартира кораби
 - РУ 27.2. Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа, като включително чартира кораби
 - РУ 27.3. Организира пристанищна спедиция и обработка на товари в морски и речни пристанища
 - РУ 27.4. Изготвя цени и оферти и сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортни документи
 - РУ 27.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението

на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации

- ЕРУ 28. Мултимодален транспорт

- РУ 28.1. Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на комплектни товари, включително превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета, лихтери и др.)

- РУ 28.2. Организира мултимодални и комбинирани групажни превози, включително контейнерен групаж (LCL)

- РУ 28.3. Работи с транспортни и спедиторски документи, използвани при мултимодалните и комбинираните превози

- РУ 28.4. Изготвя цени и оферти, сключва договори за мултимодален, интермодален и комбиниран превоз на комплектни и частични товари, групажни пратки и транспортни единици

- РУ 28.5. Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации

- ЕРУ 29. Складова логистика

- РУ 29.1. Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност

- РУ 29.2. Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада

- РУ 29.3. Изготвя ресурсен модел за определяне себестойността на складирането и складовите услуги, като изготвя ценови оферти

- РУ 29.4. Работи с информационни системи за управление на склада

- РУ 29.5. Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово-логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI)

- ЕРУ 30. Митническо представителство

- РУ 30.1. Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство

- РУ 30.2. Изготвя документите за даване на митническо направление или поставяне под митнически режим на стоките

- РУ 30.3. Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.

- РУ 30.4. Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката

- ЕРУ 31. Планиране и управление на веригата на стоките доставки

- РУ 31.1. Определя стратегията за управление на веригата на доставките в съответствие с бизнес стратегията на организацията и с целевите ѝ пазари

- РУ 31.2. Избира конкретните участници във веригата на доставки (производители, дистрибутори, клиенти, доставчици на услуги и търговци) в зависимост от избраната стратегия

- РУ 31.3. Дефинира същността на операциите по планиране, снабдяване, производство и доставка във веригата на доставки

- РУ 31.4. Определя нивото на съвместно планиране, прогнозиране и коопериране между участниците във веригата на доставки

- РУ 31.5. Измерва представянето във веригата на доставки в организацията, като дефинира ключовите индикатори (KPI)

- ЕРУ 32. Информационни и комуникационни технологии във веригите на доставки, спедицията и логистиката

- РУ 32.1. Избира информационните системи и технологии, приложими във веригата на доставки

- РУ 32.2. Администрира информационни системи за управление на транспорта
- РУ 32.3. Дефинира бизнес процесите и администрира информационни системи за управление на складови процеси
- РУ 32.4. Определя комуникационните процедури при електронен обмен на данни с доставчици и клиенти

3.3. Описание на ЕРУ

Обща професионална подготовка за трета степен на професионална квалификация ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място • Познава средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Представя информация за нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност и за свързаните трудови дейности • Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности • Представя информация за мерките за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Познава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности • Инструктира работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ако е приложимо) • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за опазване на околната среда • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	• Организира сортирането/съхранението на опасни продукти и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	• Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Обяснява основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Обяснява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Контролира спазването на мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация, прави предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност • Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее теоретичните знания за: <ul style="list-style-type: none"> • хигиенните норми; • здравословните и безопасни условия на труд на работното място; • превантивната дейност за опазване на околната среда; • овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае същността на предприемачеството • Знае видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 2.2:	Формира предприемаческо поведение

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава характеристиките на предприемаческото поведение • Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Резултат от учене 2.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните елементи, изисквания и етапи при разработване на бизнес план • Знае факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • В екип разработва проект на бизнес план
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4

Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е с икономическите проблеми - оскъдност, ресурси, избор и др. • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания, като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 3.2:	Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на предприятието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на производствената дейност на дадено предприятие
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

Отраслова професионална подготовка

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Транспортни услуги
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 4.1:	Познава услугите и превозните средства в товарния автомобилен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове и категории товарни автомобили и техните конструктивни особености • Познава видовете пътна настилка и категоризацията на автомобилните пътища • Познава видовете услуги в автомобилния транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида и категорията на товарния автомобил • Разпознава категорията на автомобилен път
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в товарния автомобилен транспорт
Резултат от учене 4.2:	Познава услугите и превозните средства в железопътния товарен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове локомотиви и товарни вагони и техните конструктивни особености • Познава видовете железопътни линии • Познава видовете услуги в железопътния товарен транспорт и тяхното икономическо значение

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на локомотиви и товарни вагони • Разпознава вида железопътна линия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в железопътния товарен транспорт
Резултат от учене 4.3:	Познава услугите и превозните средства в морския и речния товарен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове товарни плавателни съдове и техните конструктивни особености • Познава особеностите при плаване в международни води • Познава видовете услуги в морския и речния товарен транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на товарен плавателен съд
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в морския и речния товарен транспорт
Резултат от учене 4.4:	Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове въздухоплавателни средства и техните конструктивни особености • Знае същността на въздушните коридори • Познава видовете услуги във въздушния транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на въздухоплавателното средство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги във въздушния транспорт
Средства за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на товарните транспортни услуги
Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрирани са знания от областта на товарните транспортни услуги

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4

Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 5.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава отделните длъжности в екипа, техните взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира в работен порядък с екипа и персонала
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Поема отговорности при работа в екип
Резултат от учене 5.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава етичните норми на комуникацията • Познава правилата за вербална и невербална комуникация • Познава ефективното поведение при конфликти • Познава правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации • Води делова комуникация - писмена и устна • Събира и предлага необходимата информация за удовлетворяване изискванията на клиентите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда ефективна комуникация с потребителите на спедиторски и логистични услуги съобразно индивидуалните им характеристики • Провежда разговор с клиенти с цел консултиране и съгласуване на услуги • Разбира и уважава изискванията на клиентите и защитава интересите на организацията
Резултат от учене 5.3:	Владее чужд език по професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава професионалната терминология на чужд език

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, техническа документация и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори и клиенти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговори на професионални теми на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комуникира свободно на чужд език в учебна или работна среда

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 6.1:	Обработка информация с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки и мотивира избора си на определени сред тях • Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Обяснява същността на уебканалите (RSS и др.) за получаване на информация • Знае начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Знае начините за създаване на поддиректории (папки) • Знае начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Познава различни доставчици на облачни услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация, като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и др.) • Използва уебканалите (RSS и др.) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 6.2:	Комуникира с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Изброява софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Обяснява принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията • Обяснява употребата на електронен подпис
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникацията • Използва множество електронни услуги, като пазаруване онлайн, електронно банкиране, взаимодействие с държавни институции и др. • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 6.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава сложно цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира и оформя цифрово съдържание, създадено от друг • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 6.4:	Осигурява сигурност при работата с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава голяма част от известните рискове за сигурността при работа онлайн • Знае функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Познава начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху ежедневиия живот и околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против спам • Разпознава файлове, представляващи злонамерен софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 6.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използването на цифрови технологии • Познава начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер • Познава възможностите за актуализиране на собствените си цифрови умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ

<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройките на устройство и съпътстващия го софтуер
<p>Условия за провеждане на оценяването:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
<p>Критерии за оценяване:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време. Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 7

<p>Наименование на единицата:</p>	<p>Организация на труда</p>
<p>Ниво по НКР:</p>	<p>4</p>
<p>Ниво по ЕКР:</p>	<p>4</p>
<p>Наименование на професията:</p>	<p>Спедитор-логистик</p>
<p>Ниво по НКР:</p>	<p>4 - 5</p>
<p>Ниво по ЕКР:</p>	<p>4 - 5</p>

Резултат от учене 7.1:	Организира работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата на стопанските организации • Познава методи за нормиране на работния процес • Познава планирането на ресурси, свързани с работния процес • Познава нормативните документи, свързани с професията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира работния процес • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с професията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира работния процес • Предлага и мотивира необходимостта от промени в работата
Резултат от учене 7.2:	Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира дейностите • Спазва и следи етичните норми на поведение • Участва в изграждането на ефективна работна среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно разпределя и планира дейностите • Създава и поддържа етична работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия при организацията на работния процес
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия при разпределението на дейностите в работния процес

Специфична професионална подготовка за специалност "Спедитория, транспортна и складова логистика" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Организация на спедиторската дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 8.1:	Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедиторията и спедиционния договор - законодателство и практика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата правна уредба на транспортната дейност в България и общите положения (права, задължения и отговорности) на договорите за превоз на товари • Познава специфичната правна уредба на спедиторската дейност • Познава различните правни роли в спедиторската компания (агент-пълномощник, комисионер, транспортен/складов оператор) и техните права, задължения и отговорности • Познава общите положения на спедиционния договор, описани в Общите спедиторски условия на Националното сдружение на българските спедитори • Познава ролята на спедиторската компания и на всички нейни партньори и контрагенти в националните и международните вериги на стоковите доставки

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и дефинира специфичната правна роля на спедиторската компания в различните типове договори за спедиторски, транспортни и логистични услуги • Разпознава мястото и ролята на партньорите и контрагентите на спедиторската компания във веригите на стоковите доставки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да дефинира и прилага общите права, задължения и отговорности на спедиторската компания в зависимост от правната роля, в която тя извършва услугите • Може самостоятелно да определи необходимото за изпълнение на спедиционния договор взаимодействие между спедиторската компания и всеки от нейните партньори и контрагенти
Резултат от учене 8.2:	Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността и съдържанието на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания • Познава етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания, и основните изисквания за всеки етап • Познава различните структурни и организационни модели на дейността на спедиторската компания в зависимост от географския обхват на дейността и гамата от предлаганите услуги • Познава ролята на спедиторите-кореспонденти и основните модели на финансовите взаимоотношения с тях (партньорски тарифи, А-Мета, смесен модел)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги и дефинира основните изисквания за всеки етап
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да участва в дейността на спедиторската компания по планиране на различни спедиторски, транспортни и логистични услуги, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 8.3:	Работи с издаваните от спедитора транспортни и спедиторски документи, с условията на доставка ИНКОТЪРМС и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките, за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изготвяните от превозвачите и от спедиторската компания транспортни и спедиторски документи (вкл. документите на FIATA), тяхното съдържание и приложение • Познава INCOTERMS и ролята на спедиторската компания като партньор на продавача или на купувача на стоката при всяко от условията за доставка (ToD) на INCOTERMS • Познава транспортните, търговските, митническите, финансовите и други документи, необходими за износа, вноса и транспорта на стоки • Познава основните видове сделки и начини на плащане в международната търговия, вкл. документарните акредитиви и банковото инкасо
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя услугите, които спедиторската компания следва да извърши като партньор на купувача или на продавача по всяко от условията за доставка (ToD) на INCOTERMS • Определя документите, които трябва да съпровождат стоката при нейния износ, внос и международен транспорт към/от Европейското икономическо пространство и към/от трети страни • Тълкува банковите изисквания към транспортния документ, необходим за усвояване на документарен акредитив
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготви различни спедиторски документи (FBL, FCR, FCT, FWR), вкл. документите на ФИАТА, като спазва изискванията на товародателя и на акредитива
Резултат от учене 8.4:	<p>Прилага оперативните и финансовите процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати</p>
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общите изисквания за оперативна финансова отчетност в спедиторската компания • Познава принципите за калкулиране на себестойност, марж и цена на извършваните от спедиторската компания услуги • Познава принципите за определяне на платежоспособността и кредитния рейтинг на товародателите

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа оперативна финансова отчетност за продадените услуги в електронен формат • Калкулира себестойност, марж и цени на продаваните услуги по зададени параметри и критерии • Определя платежните условия за продаваните услуги в зависимост от предварително известния кредитен рейтинг и кредитен лимит на товародателите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да прилага процедурите на спедиторската компания по отношение на оперативната финансова отчетност, осигуряването на рентабилност на продажбите и събирането на вземанията
Резултат от учене 8.5:	Предлага и договаря транспортни и логистични услуги, използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общите изисквания при изготвянето на оферти и договори за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Знае задължителните реквизити на офертите и договорите за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Познава техниките на маркетинга и спецификата на продажбите на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя оферти и договори за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготвя оферти и договори и да извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси за организацията на спедиторската дейност <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания за организацията на спедиторската дейност За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на организацията на спедиторската дейност

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Автомобилна спедиция
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 9.1:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на вътрешните и международните превози на стоки по шосе и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове товарни автомобили (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза) • Запознат е с правните норми, които се прилагат при вътрешните и международните превози на стоки с автомобилен транспорт - конвенции; двустранни спогодби; режими на разрешителни; разпоредби, ограничаващи теглото и габаритите на товарните автомобили; разпоредби, ограничаващи работното време на водачите; забрани и ограничения за движение на товарните автомобили и др. • Познава митническите режими на автомобилните превози на стоки (ТИР, АТА, общ транзит) • Запознат е с основните маршрути на автомобилните превози на стоки за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток • Познава спецификата за изготвяне на оферти и за договаряне на превози на комплектни и частични товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа автомобил, необходим за извършване на превоза на комплектни и частични товари • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Планира и организира вътрешни и международни превози на различни видове комплектни и частични товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира международен превоз по шосе на комплектни и частични товари, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 9.2:	Организира спедиция и превоз на групжни товари в рамките на групжна автолиния

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията и спецификата на редовната групажна автолиния с терминали в двата края на превозите • Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна групажна автолиния • Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния автомобил • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток. • Познава структурата на групажните тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; директни доставки на групажните пратки; тарифна конверсия обем (тегло) заета площ, тарифно закръгляне, min/max правило и др.
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния камион и възможността да се натоварят наличните групажни пратки • Оптимизира себестойността на превозите на групажни пратки, като използва алтернативни транспортни технологии - доставки през терминал и/или директни доставки с групажния камион • Калкулира цени за превоз от врата до врата, като използва съществуващите групажни тарифи • Планира и организира вътрешни и международни превози на групажни пратки
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна групажна автолиния - национална и международна
<p>Резултат от учене 9.3:</p>	<p>Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт</p>

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на Спогодба ADR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания, необходимите документи и квалификация на персонала за транспорт на опасни стоки по шосе • Запознат е с правните норми, спецификата и изискванията при организиране на превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организиране на тези превози • Познава спецификата на и изискванията при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и дали превозното средство и водачът му отговарят на регулаторните изисквания • Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превози на частични товари и групажни пратки • Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена релация • Изготвя инструкции до товародателя и автомобилния превозвач при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност • Подбира товарен автомобил с подходяща търговско-техническа характеристика и оборудване за извършване на превоза на опасни и на други специални товари • Планира и организира автомобилни превози на опасни и специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
Резултат от учене 9.4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторски и транспортни документи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания на офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки по шосе и за автомобилна спедиция • Познава транспортните документи за вътрешни и международни автомобилни превози и спедиторските документи, които могат да бъдат използвани при тези превози • Познава методиките за изготвяне на цени за комплектни и частични товари, за групажни пратки и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя цени, оферти и договори за вътрешен и международен превоз на комплектни и частични товари и на групажни пратки, както и за специален превоз на опасни, хладилни и извънгабаритни товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за вътрешен и международен превоз по шосе и спедиторските документи, които се използват при тези превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълни спедиторските и транспортните документи за тези превози, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 9.5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за превоз на стоки по шосе и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в Конвенция CMR и в Закона за автомобилните превози (ЗАП) • Познава застраховките за отговорност на автомобилния превозвач и на спедитора

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира подходящи превозвачи и договаря с тях условията на превоза • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обмен на информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на автомобилната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на автомобилната спедиция
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на автомобилната спедиция

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Железопътна спедиция
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 10.1:	Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на вътрешните и международните превози на стоки по жп и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните маршрути на международните жп превози на стоки за/от ЕС, балканските държави, ОНД и Близкия изток, вкл. ширините на междурелсието по тези маршрути и технологиите за превоз по маршрути, включващи отсечки с различни междурелсия • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове вагони (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза) • Запознат е с правните и техническите норми, които се прилагат при вътрешните и международните превози на стоки с жп транспорт • Познава митническия режим на международните жп превози

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа вагон, необходим за извършване на превоза на различни видове товари • Определя маршрута на превоза по дадена превозна релация, като отчита параметрите на натоварения вагон и на железопътната линия (габарити, товароносимост, междурелсие), приложимите правни норми и допълнителните изисквания, ограничения и забрани
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да планира превози на различни товари с различни типове вагони и по различни железопътни маршрути
Резултат от учене 10.2:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава планирането и организацията на международните и вътрешните превози на товари с железопътен транспорт • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при жп превозите им за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток • Познава различните железопътни тарифи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира възможността да се натовари наличната стока в избрания тип вагон/и • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира спедиция и жп транспорт на стандартни безопасни товари в национално и международно съобщение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и превоз на стандартни безопасни товари с железопътен транспорт във вътрешно и международно съобщение
Резултат от учене 10.3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на Спогодбата RID относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документи за железопътния транспорт на опасни стоки • Запознат е със спецификата и изискванията при организиране на жп превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организирането на тези превози • Познава спецификата и изискванията при организиране на жп превози с температурен режим и превози на течни товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и отговарят на регулаторните изисквания • Преценява съвместимостта на различните опасни стоки при превозите на разнотипни опасни стоки в един вагон • Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена жп релация • Изготвя инструкции до товародателя и железопътния превозвач при организиране на превози с температурен режим • Подбира товарен вагон с подходяща търговско-техническа характеристика за извършване на превоза на опасни и на други специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт в национално и международно съобщение
Резултат от учене 10.4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторски и транспортни документи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на тарифите, офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки с железопътен транспорт • Познава транспортните документи за вътрешни и международни жп превози и спедиторските документи при тези превози • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за комплектни и частични товари и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари с жп транспорт

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя цени, оферти и договори за вътрешен и международен жп превоз на комплектни и частични товари и на специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за вътрешен и международен жп превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни жп превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
<p>Резултат от учене 10.5:</p>	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>
<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за жп превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в Конвенция СИМ, в Съглашението СМГС и в Закона за железопътния транспорт • Познава застраховките за отговорност на железопътния превозвач и на спедитора
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката на отговорността на превозвача и/или на спедитора

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на железопътната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на железопътната спедиция <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на железопътната спедиция

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Въздушна спедиция
Ниво НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик

Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 11.1:	Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните превози на стоки с въздушен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове (пътнически, комби и товарни) и марки самолети, които извършват превоз на товари • Познава търговско-техническите характеристики на самолетите, извършващи превози на товари до и от българските летища • Познава търговско-техническите характеристики и приложението на различните видове товарни единици (ULD) за въздушен превоз на стоки • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с въздушен транспорт • Познава митническия режим на въздушните превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на въздушните превози на стоки за/от Европа и другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифните правила ТАСТ за въздушен превоз на стоки и със справочниците за полети и маршрути • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Определя товарните единици (ULD), подходящи за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Организира комбинирани превози шосе - въздух до и от българските и задграничните летища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и въздушен превоз на стандартни безопасни товари, вкл. и в ULD • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе - въздух на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 11.2:	Чартира самолети и организира въздушна консолидация

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговско-техническата специфика на чартърните въздушни превози • Познава спецификата на договаряне и клаузите на договорите за въздушни товарни чартъри • Познава планирането, организацията и спецификата на консолидирането на групажни пратки за превоз по въздух • Познава структурата на групажните тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем/тегло, тарифно закръгляне, min/max правило и др. • Познава методите за калкулиране на тарифното тегло и за тарифиране на групажните пратки, превозвани с въздушен транспорт • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европа и другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира и организира чартърни превози на въздушни товари • Планира и организира консолидация на групажни пратки, превозвани с въздушен транспорт
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може под контрола на ръководителя си да организира въздушен чартърен превоз на безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на групажни пратки по въздуха, вкл. и от врата до врата
Резултат от учене 11.3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на IATA DGR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документите за транспорт на опасни стоки по въздух • Познава спецификата, изискванията, документите и приложимите правни норми при организиране на превози на живи растения и живи животни • Познава спецификата, изискванията и документите при организиране на превози с температурен режим

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните товари са достатъчни за превоза им по въздух и дали опасните стоки могат да се натоварят на пътнически или само на товарен самолет • Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превозите на групажни пратки • Подготвя въздушния превоз на живи животни и растения, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи, транспортни опаковки и клетки и попътна грижа • Подготвя въздушния превоз на стоки, изискващи температурен режим, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи и транспортни опаковки • Подбира транспортна опаковка, ULD, маршрут и полет, подходящи за превоза на различните опасни и специални товари • Изготвя инструкции до товародателя и въздушния превозвач при организиране на превози на опасни стоки и специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с въздушен транспорт
Резултат от учене 11.4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортните документи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с въздушен транспорт и за комбинирани превози шосе - въздух и море - въздух • Познава транспортните и спедиторските документи, които се използват при превозите на стоки с въздушен транспорт и при комбинираните превози шосе - въздух и море - въздух • Познава различните видове тарифи за въздушен превоз на стоки • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари, групажни пратки и специални товари (опасни стоки, живи животни и растения, стоки с температурен режим), вкл. и за предварителен транспорт до и последващ транспорт от летището

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и маршрутните справочници за въздушен превоз на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз • Изготвя цени, оферти и договори за въздушен превоз на конвенционални, групажни и специални товари, вкл. и за комбинирани превози шосе - въздух и море - въздух • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за въздушен превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за въздушен превоз на различни видове стоки, вкл. и за превози шосе - въздух и море - въздух • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
Резултат от учене 11.5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за въздушен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми (Монреалска конвенция и различните действащи версии на Варшавската конвенция) • Познава застраховките за отговорност на въздушния превозвач и на спедитора
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на въздушната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на въздушната спедиция <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на въздушната спедиция

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Морска и речна спедиция
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5

Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 12.1:	Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт, като включително чартира кораби
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните превози на стоки с морски транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове морски товарни кораби • Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на морските пристанища и технологиите за обработка на различни стоки в морските пристанища • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с морски транспорт • Познава митническия режим на морските превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на морските превози на стоки между България и Европа, както и от/за другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа кораб и типа услуга (чартърна, линейна), подходяща за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира комбинирани превози шосе - жп - море до и от българските морски пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и линеен морски транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира трампови морски транспорт и комбинирани превози шосе - жп - море на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 12.2:	Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа, като включително чартира кораби

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните превози на стоки с речен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове речни и речно-морски товарни кораби • Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на речните пристанища, и технологиите за обработка на различни стоки в тези пристанища • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с речен транспорт по европейските вътрешни водни пътища • Познава митническия режим на речните превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на речните превози на стоки между България и Европа и на речно-морските превози от/за дунавските пристанища
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа речен или речно-морски кораб, подходящ за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира комбинирани превози шосе - жп - река до и от българските речни пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и речен транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе - жп - река и речно-морски превози на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 12.3:	Организира пристанищна спедиция и обработка на товари в морски и речни пристанища

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава предназначението на пристанищната инфраструктура, съоръженията и оборудването, които се използват в морските и речните пристанища за обработка на кораби и товари • Познава основните търговско-технически параметри на българските морски и речни пристанища • Познава дейностите и формалностите, които се извършват в българските морски и речни пристанища при обработката на кораби и товари • Познава процедурите и документите, които се използват при обработката на кораби и товари в българските морски и речни пристанища
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища • Организира обработка на товари в българските морски и речни пристанища • Попълва документите, свързани с пристанищната спедиция и с обработката на товари в българските морски и речни пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища • Може с подкрепата на ръководителя си да организира обработка на товари в българските морски и речни пристанища
Резултат от учене 12.4:	Изготвя цени и оферти, сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортните документи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с морски и с речен транспорт • Познава различните типове и видове чартърни договори • Познава транспортните и спедиторските документи, които се използват при превозите на стоки по море, по европейските вътрешни водни пътища и при комбинираните превози шосе - жп - море и река • Познава различните видове тарифи за морски и речен превоз на стоки • Разчита пристанищните тарифи за обработка на кораби и товари • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) по море и по реките Дунав и Рейн
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и офертите на превозвачите за морски и речен превоз, на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз • Изготвя цени, оферти и договори за морски и речен превоз на конвенционални и специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници и коносаменти за морски и речен превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за морски и речен превоз на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва спедиторските и транспортните документи за тези превози
Резултат от учене 12.5:	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за морски и речен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми • Познава застраховките за отговорност на морския, на речния превозвач и на спедитора
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката на отговорността на превозвача и/или на спедитора
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на морската и речната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на морската и речната спедиция
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на морската и речната спедиция

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Мултимодален транспорт
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 13.1:	Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на комплексни товари, вкл. превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета, лихтери и др.)

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове превозни средства (кораби, вагони, товарни автомобили) • Познава основните търговско-технически характеристики на различните видове транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета), с които се извършват интермодални и комбинирани превози • Познава техническите изисквания за пристанищна и терминална обработка на различните транспортни единици и митническия режим, на който подлежат • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт • Познава митническия режим при тези превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на мултимодалните превози на стоки между България и Европа, както и от/за другите континенти
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира подходяща транспортна единица за интермодалния или комбинирания превоз на даден вид стоки по дадена релация • Определя маршрута, видовете транспорт и графика на мултимодалния или комбинирания превоз по дадена релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира мултимодални и интермодални превози до и от България • Организира комбинирани превози до и от България

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален и интермодален транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбиниран транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на опасни и други специални товари
Резултат от учене 13.2:	Организира мултимодални и комбинирани групажни превози, включително контейнерен групаж (LCL)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията и спецификата на редовната линия за контейнерен групаж (LCL) с терминали в двата края на превозите • Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна линия за контейнерен групаж • Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния контейнер • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европейското икономическо пространство, ОНД, Близкия изток и други континенти • Познава структурата на групажните LCL тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем/тегло, тарифно закръгляне и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния контейнер и възможността да се натоварят наличните групажни пратки • Калкулира цени за превоз от врата до врата, като използва съществуващи групажни тарифи • Планира и организира международни превози на контейнерен групаж
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна международна линия за контейнерен групаж
Резултат от учене 13.3:	Работи с транспортните и спедиторските документи, използвани при мултимодалните и комбинираните превози

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните видове стандартни транспортни документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози • Познава основните видове спедиторски документи, които могат да бъдат използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Резултат от учене 13.4:	Изготвя цени и оферти, сключва договори за мултимодален, интермодален и комбиниран превоз на комплектни и частични товари, групажни пратки и транспортни единици
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с мултимодален и с комбиниран транспорт • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за интермодални превози на различни видове стоки с контейнери • Познава различните видове тарифи, които се прилагат при превозите с мултимодален транспорт, с комбиниран транспорт и при контейнерните превози • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за превоз на конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) с мултимодален и с комбиниран транспорт

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и офертите на превозвачите по различните видове транспорт и определя най-изгодните технологии, цени, маршрути и превозвачи за мултимодалния или комбинирания превоз на дадена стока, респ. на избраната транспортна единица • Изготвя цени, оферти и договори за мултимодален и комбиниран транспорт на конвенционални и специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници и коносаменти и спедиторските документи, които се използват при мултимодалните и при комбинираните превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за мултимодални и комбинираните превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
Резултат от учене 13.5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за мултимодален, за комбиниран превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми • Познава застраховките за отговорност на превозвачите по отделните видове транспорт и на мултимодалния транспортен оператор (МТО)

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвачи, терминални оператори, митнически агенти, спедитори-кореспонденти и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на виновния превозвач и/или на мултимодалния транспортен оператор
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на мултимодалния, комбинирания и контейнерния транспорт <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на мултимодалния, комбинирания и контейнерния транспорт
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на мултимодалния и контейнерния транспорт

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Складова логистика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 14.1:	Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на складиране, отделните операции на процеса по приемане на стоки, последователността на извършването им, както и необходимата техническа и информационна инфраструктура за реализирането им • Познава процесите и операциите по заскладяване, вътрешноскладово движение и управление на наличностите в склада • Познава принципите и стратегиите на пикинг и комисиониране (набиране на поръчки) и приложимите информационни методи • Познава методите за извършване на ревизии

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва процедурите по приемане на стоки в склада и изчислява необходимия персонал и вложените човечески ресурси • Определя приложимите стратегии на пикинг и комисиониране • Разработва процедурите за управление на наличностите и за обработка на върнати стоки • Определя цикличността и периода за извършване на ревизии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да изготвя инструкции за процедурите по приемане на стоките в склада, съобразени с изискванията на възложителя (клиента) • Може самостоятелно да избере стратегиите на пикинг и комисиониране, приложими в различните складови зони, като изготвя инструкции за работните процедури • Може самостоятелно да управлява, контролира и следи производителността на екипите по приемане, заскладяване, управление на наличностите и набиране на поръчки • Изготвя статистически отчети за отделните операции и съвместно със Supply Chain мениджъра изготвя препоръки за оптимизиране на операциите във веригата на доставките
Резултат от учене 14.2:	<p>Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада</p>

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различните складови конфигурации, складови зони, пътища, изискванията към техните размери, големина и схеми на разположение (за приемане и съхранение на стоки, за набиране на поръчки, спомагателни зони), необходими за изпълнение на операциите в склада • Познава изискванията за съхранение и обработка на опасни стоки, стоки, изискващи температурен режим, както и други специфични режими на складиране • Познава методите за анализ и оптимизация на разположението и движението на стоките в различните складови зони ("slotting") • Познава различните системи за складиране, стелажните системи, необходими за реализирането им, и техните сфери на приложение • Познава товаро-обработващата техника и складовите съоръжения, както и параметрите, определящи производителността и приложението им при различните складови операции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя пространственото разпределение, големината и функционалните връзки на зоните в склада, както и товаропотоците в него • Определя оборудването, стелажните системи и товаро-обработващата техника в склада • Разработва и прилага инструкции за специфичните режими на складиране, като следи за прилагането на съответната нормативна уредба
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да предложи методология за проектиране и избор на конфигурация на склада и отделните зони, както и да предложи оптимално проектно решение в зависимост от поставеното задание и прогнози • Може с подкрепата на ръководителя си да определи товаропотоците в склада, като предложи съответстващи стелажни системи, складови съоръжения и товаро-обработваща техника, при спазване на зададен финансов бюджет
Резултат от учене 14.3:	Изготвя ресурсен модел за определяне себестойността на складирането и складовите услуги, като изготвя ценови оферти

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за изчисляване себестойността на операциите - традиционни методи и ABC (стойност на база всяка отделна дейност) • Познава различните преки и косвени разходи, определящи себестойността на операциите и съхранението в склада • Познава доставчиците на стелажни системи, съоръжения и товаро-обработваща техника, както и характеристиките, параметрите и стойността на предлаганите продукти • Познава различните методи за определяне възнаграждението на персонала • Познава доставчиците на специализиран складов софтуер и хардуерно оборудване за информационно отразяване на складовите и спомагателните операции • Познава различните видове логистични договори и схеми на ценообразуване на отделните операции по обработка и съхранение на стоките, вкл. за услуги с добавена стойност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира системните изисквания към съоръженията, оборудването и техниката според данните за складовите операции • Разработва и комплектува проектната документация към доставчиците на софтуерни системи за управление на склад • Определя вида и количеството на необходимите съоръжения, стелажни системи и товаро-обработваща техника, като изготвя финансов бюджет и тръжна документация към доставчиците
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да изготви ресурсен модел за симулиране на себестойността на операциите в склада в зависимост от производителността на операциите и поставените изисквания • Може да ценообразува складовите услуги съвместно с финансовия отдел, като отчита важноста на клиента и стратегията на компанията
Резултат от учене 14.4:	Работи с информационни системи за управление на склада

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете информационни системи за управление на складовите дейности, системите за кодиране и идентификация на стоките, баркодове, RFID чипове и др. • Познава необходимата мрежова инфраструктура и хардуерни устройства за реализиране на складовите операции • Познава функциите на информационните системи за управление на склада (WMS - warehouse management system) • Познава методите за обмен на информация с доставчици и клиенти (EDI - electronic data interchange, XML - eXtensible Markup Language, VAN - value added network) • Познава начините за администриране на WMS системите и различните конфигурации за реализиране на предварително дефинирани складови процеси и операции • Познава основните доставчици на информационни системи за управление на складове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя вида и обхвата на информационните системи и използвания хардуер • Изготвя задания към доставчиците на софтуерни системи, като оценява предложените решения и ги представя на ръководството на организацията • Определя комуникационните процедури за автоматизиран обмен на данни между информационните системи на организацията, клиентите и доставчиците
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може да изготви тръжна документация към доставчиците на информационни системи за управление на склада, като съвместно с финансовия отдел дефинира бюджетните изисквания • Може съвместно с IT мениджъра и клиента да определи комуникационните процедури за обмен на данни • Може съвместно с IT мениджъра на организацията и доставчиците на софтуера да внедри, интегрира и администрира информационна система за управление на склад
Резултат от учене 14.5:	<p>Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово-логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI - key performance indicators)</p>

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с правата и задълженията на складодържателя и вложителя на стоки, както и с необходимите складови документи • Запознат е с нормативните изисквания за функциониране на различните видове складове, включително и с различните видове специфично складиране • Запознат е с основните показатели за оценка на ефективността на складирането и складовите операции (KPI - key performance indicators), както и с различните методи на оценка на представянето • Познава различните показатели за определяне нивото на обслужване на клиента (SLA - service level agreement) • Запознат е с процеса на логистичен аутсорсинг към външен 3PL (third party logistics) доставчик на услуги
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя договора за логистично обслужване, като определя основните работни процедури, изисквания и условия за прилагането им, както и правата и задълженията на страните • Определя показателите за оценка на представянето (KPI - key performance indicators), както и допустимите граници на вариация, като се съобразява с изискванията на клиента • Разработва методология за изчисляване на показателите и периодичността на оценяването на статистическите данни • Следи промените в ключовите показатели на представянето (KPI - key performance indicators) • Преценява необходимостта от промяна в параметрите на договора, в зависимост от промените на първоначално договорените процедури и събраните статистически данни • Калкулира стойността на допълнителни услуги в складовото обслужване
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да предложи договор за складово-логистично обслужване, като го съгласува с търговския отдел на организацията и с клиента • Самостоятелно следи за изпълнението на договорите, включително за качеството на клиентско обслужване и изпълнението на договорените качествени показатели • Може съвместно с мениджъра на веригата за доставки (SCM) да предложи решения за отстраняване на констатираните отклонения в показателите и за оптимизиране на работата

Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на складовата логистика <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на складовата логистика <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на складовата логистика

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Митническо представителство
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5

Резултат от учене 15.1:	Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство, вкл. нормите, касаещи акцизните стоки • Познава разпоредбите за граничен контрол на внасяните и изнасяните стоки • Познава документите, необходими за оформяне на внос, износ и транзит на стоки за/от Европейското икономическо пространство и за/от трети държави • Познава митническите формалности и процедури при даване на митническо направление и оформяне под митнически режим на различни видове стоки, произхождащи от и предназначени за трети държави
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява наличността и окомплектуването на всички документи, необходими за митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Преценява митническото тарифно класиране, митническата облагаема стойност и дължимите мита и данъци при митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, произхождащи от или предназначени за трети държави • Организира оформянето на акцизни стоки - внос от или износ за ЕС и трети държави
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, вкл. оформяне на акцизни стоки
Резултат от учене 15.2:	Изготвя документите за даване на митническо направление или поставяне под митнически режим на стоките
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всички документи, необходими за даване на митническо направление и за поставяне под митнически режим на стоките
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно подготвя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките
Резултат от учене 15.3:	Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно работи с всички информационни технологии и софтуер, използвани в митническото представителство • Самостоятелно изготвя документи и предоставя информация, свързана с митническото представителство, като използва съответните информационни технологии и софтуер
Резултат от учене 15.4:	Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство, вкл. нормите, касаещи акцизните стоки • Познава разпоредбите за граничен контрол на внасяните и изнасяните стоки • Познава документите, необходими за оформяне на внос, износ и транзит на стоки за/от Европейското икономическо пространство и за/от трети държави • Познава митническите формалности и процедури при даване на митническо направление и оформяне под митнически режим на различни видове стоки, произхождащи от и предназначени за трети държави • Познава всички документи, необходими за даване на митническо направление и за поставяне под митнически режим на стоките • Познава информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява наличността и окомплектуването на всички документи, необходими за митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Преценява митническото тарифно класиране, митническата облагаема стойност и дължимите мита и данъци при митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, произхождащи от или предназначени за трети държави • Организира оформянето на акцизни стоки - внос от или износ за ЕС и трети държави • Изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките • Работи с информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно представя в разбираем вид исканата от клиента информация и носи отговорност за дадената консултация
<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на митническото представителство <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
<p>Условия за провеждане на оценяването:</p>	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на митническото представителство
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на митническото представителство

**Обща професионална подготовка за четвърта степен на професионална квалификация
ЕРУ 16**

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 16.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава в детайли разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава основните елементи на организацията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава в детайли рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и при трудовите дейности, свързани с конкретната професионална квалификация • Познава в детайли необходимите мерки за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Познава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Контролира процеса по изготвяне на инструкции за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Организира извършването на трудовите дейности при спазване на нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Извършва контрол (при необходимост) на изпълнението на трудовите дейности при спазване на разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Инструктира работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Разпознава рисковете за здравето и безопасността при различни трудови дейности • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в създаването на организация за осигуряване на безопасни условия на работа • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес • Предприема мерки за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и за безопасност на работното място при различните трудови дейности
Резултат от учене 16.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за опазване на околната среда при конкретната трудова дейност • Познава в детайли рисковете от замърсяване на околната среда при конкретната трудова дейност и при свързаните трудови дейности • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира и контролира сортирането/съхранението на опасни продукти и излезли от употреба материали, консумативи и други при спазване технологията за събиране и рециклиране

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Притежава екологично съзнание за опазване на околната среда • Анализира причините за екологично замърсяване • Участва в разработването на правила за опазване на околната среда • Следи за спазване на изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 16.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава нормативните разпоредби за осигуряване на аварийна безопасност • Познава в детайли основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Обяснява стъпките за действия при аварии и аварийни ситуации • Обяснява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията за описване на аварийните ситуации • Създава организация за осъществяване на контрол по спазване мерките за пожарна и аварийна безопасност • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Изброява основните рискове, които могат да доведат до аварии и аварийни ситуации • Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност • Актуализира вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност

Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хигиенните норми; • здравословните и безопасни условия на труд на работното място; • превантивната дейност за опазване на околната среда; • овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира бързо най-адекватното поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 17

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 17.1:	Познава основите на икономиката и предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае същността на предприемачеството • Познава видовете предприемачески умения

Умения	<ul style="list-style-type: none"> Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Предлага нови идеи за оптимизиране изпълнението на трудовите дейности
Резултат от учене 17.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава характеристиките на предприемаческото поведение Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Предлага решения за повишаване ефективността на дейността
Резултат от учене 17.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава основните елементи, изисквания и етапи при разработване на бизнес план Знае факторите на обкръжаващата пазарна среда и влиянието им върху дейността на фирмата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Самостоятелно или в екип разработва проект на бизнес план
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Разработване в екип на бизнес план на фирмата по предварително дефинирано задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 18.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е с икономическите проблеми - оскъдност, ресурси, избор и др. • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания, като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 18.2:	Познава характеристиките на производствената дейност в предприятие

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и др. • Познава същността на елементите на маркетинговия микс - продукт (услуга), цена, дистрибуция, промоция • Познава същността на елементите на промоционалния/комуникационния микс - публичност, реклама, лични продажби, насърчаване на продажбите, връзки с обществеността
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на предприятието • Разработва маркетингова стратегия на предприятие за постигане на максимални финансови резултати съобразно качествения и количествения капацитет • Изготвя рекламни послания за изграждане и поддържане на положителна представа у целевата група към предлаганите продукти (стоки и/или услуги)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на производствената дейност на дадено предприятие и да дава препоръки
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне на маркетингова стратегия, насочена към зададен тип целева група <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне на рекламно послание по зададени цел, бюджет и рекламоносител
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • В изготвеното рекламно послание присъстват името на рекламодателя, кратко описание на предложението, подтик за покупка, данни за контакт с рекламодателя; изтъкнати са качеството на услугата и нейните предимства пред конкурентните
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвената обява за свободна работна позиция е пълна и целесъобразна - включва изискванията за заемане на длъжността, работното време, трудовото възнаграждение, начините за кандидатстване, изброени са задълженията и отговорностите; определените критерии за подбор са съобразени с нуждите на работодателя

Отраслова професионална подготовка
ЕРУ 19

Наименование на единицата:	Транспортни услуги
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 19.1:	Познава услугите и превозните средства в товарния автомобилен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове и категории товарни автомобили и техните конструктивни особености • Познава видовете пътна настилка и категоризацията на автомобилните пътища • Познава видовете услуги в автомобилния транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида и категорията на товарния автомобил • Разпознава категорията на автомобилен път

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в товарния автомобилен транспорт
Резултат от учене 19.2:	Познава услугите и превозните средства в железопътния товарен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове локомотиви и товарни вагони и техните конструктивни особености • Познава видовете железопътни линии • Познава видовете услуги в железопътния товарен транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на локомотиви и товарни вагони • Разпознава вида железопътна линия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в железопътния товарен транспорт
Резултат от учене 19.3:	Познава услугите и превозните средства в морския и речния товарен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове товарни плавателни съдове и техните конструктивни особености • Познава особеностите при плаване в международни води • Познава видовете услуги в морския и речния товарен транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на товарен плавателен съд
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги в морския и речния товарен транспорт
Резултат от учене 19.4:	Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общото устройство на различните видове въздухоплавателни средства и техните конструктивни особености • Знае същността на въздушните коридори • Познава видовете услуги във въздушния транспорт и тяхното икономическо значение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава вида на въздухоплавателното средство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Взема оптимално решение при избора на услуги във въздушния транспорт
Средства за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на товарните транспортни услуги

Условия за провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрирани са знания от областта на товарните транспортни услуги

ЕРУ 20

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 20.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава отделните длъжности в екипа, техните взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира в работен порядък с екипа и персонала
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Поема отговорности при работа в екип
Резултат от учене 20.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава етичните норми на комуникацията • Познава правилата за вербална и невербална комуникация • Познава ефективното поведение при конфликти • Познава правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации • Води делова комуникация - писмена и устна • Събира и предлага необходимата информация за удовлетворяване изискванията на клиентите

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда ефективна комуникация с потребителите на спедиторски и логистични услуги съобразно индивидуалните им характеристики • Провежда разговор с клиенти с цел консултиране и съгласуване на услуги • Разбира и уважава изискванията на клиентите и защитава интересите на организацията
Резултат от учене 20.3:	Владее чужд език по професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава професионалната терминология на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, техническа документация и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори и клиенти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговори на професионални теми на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комуникира свободно на чужд език в учебна или работна среда

ЕРУ 21

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 21.1:	Обработка информация с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки и мотивира избора си на определени сред тях • Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Обяснява същността на уебканалите (RSS и други) за получаване на информация • Знае начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Знае начините за създаване на поддиректории (папки) • Знае начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Познава различни доставчици на облачни услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация, като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва уебканалите (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 21.2:	Комуникира с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Изброява софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Обяснява принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията • Обяснява употребата на електронен подпис
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникацията • Използва множество електронни услуги, като пазаруване онлайн, електронно банкиране, взаимодействие с държавни институции и др. • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 21.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава сложно цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформлениа • Редактира и оформя цифрово съдържание, създадено от друг • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 21.4:	Осигурява сигурност при работата с ИКТ

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава голяма част от известните рискове за сигурността при работа онлайн • Знае функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Познава начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху ежедневиия живот и околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против спам • Разпознава файлове, представляващи злонамерен софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 21.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използването на цифрови технологии • Познава начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер • Познава възможностите за актуализиране на собствените си цифрови умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ

<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройките на устройство и съпътстващия го софтуер
<p>Условия за провеждане на оценяването:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
<p>Критерии за оценяване:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време. Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 22

<p>Наименование на единицата:</p>	<p>Организация на труда</p>
<p>Ниво по НКР:</p>	<p>5</p>
<p>Ниво по ЕКР:</p>	<p>5</p>
<p>Наименование на професията:</p>	<p>Спедитор-логистик</p>
<p>Ниво по НКР:</p>	<p>4 - 5</p>
<p>Ниво по ЕКР:</p>	<p>4 - 5</p>

Резултат от учене 22.1:	Организира работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата на стопанските организации • Познава методи за нормиране на работния процес • Познава планирането на ресурси, свързани с работния процес • Познава нормативните документи, свързани с професията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира работния процес • Съставя график на работните задачи • Спазва основните нормативни актове, свързани с професията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира работния процес • Предлага и мотивира необходимостта от промени в работата
Резултат от учене 22.2:	Отговаря за разпределението на дейностите в работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира дейностите • Спазва и следи етичните норми на поведение • Участва в изграждането на ефективна работна среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно разпределя и планира дейностите • Създава и поддържа етична работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия при организацията на работния процес
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия при разпределението на дейностите в работния процес

Специфична професионална подготовка за специалност "Планиране и управление на логистични процеси" - четвърта степен на професионална квалификация

ЕРУ 23

Наименование на единицата:	Организация на спедиторската дейност
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 23.1:	Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедицията и спедиционния договор - законодателство и практика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата правна уредба на транспортната дейност в България и общите положения (права, задължения и отговорности) на договорите за превоз на товари • Познава специфичната правна уредба на спедиторската дейност • Познава различните правни роли в спедиторската компания (агент-пълномощник, комисионер, транспортен/складов оператор) и техните права, задължения и отговорности • Познава общите положения на спедиционния договор, описани в Общите спедиторски условия на Националното сдружение на българските спедитори • Познава ролята на спедиторската компания и на всички нейни партньори и контрагенти в националните и международните вериги на стоките доставки

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и дефинира специфичната правна роля на спедиторската компания в различните типове договори за спедиторски, транспортни и логистични услуги • Разпознава мястото и ролята на партньорите и контрагентите на спедиторската компания във веригите на стоковите доставки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да дефинира и прилага общите права, задължения и отговорности на спедиторската компания в зависимост от правната роля, в която тя извършва услугите • Може самостоятелно да определи необходимото за изпълнение на спедиционния договор взаимодействие между спедиторската компания и всеки от нейните партньори и контрагенти
Резултат от учене 23.2:	Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността и съдържанието на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания • Познава етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания, и основните изисквания за всеки етап • Познава различните структурни и организационни модели на дейността на спедиторската компания в зависимост от географския обхват на дейността и гамата от предлаганите услуги • Познава ролята на спедиторите-кореспонденти и основните модели на финансовите взаимоотношения с тях (партньорски тарифи, А-Мета, смесен модел)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги и дефинира основните изисквания за всеки етап
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да участва в дейността на спедиторската компания по планиране на различни спедиторски, транспортни и логистични услуги, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 23.3:	Работи с издаваните от спедитор транспортни и спедиторски документи, с условията на доставка ИНКОТЪРМС и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките, за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изготвяните от превозвачите и от спедиторската компания транспортни и спедиторски документи (вкл. документите на FIATA), тяхното съдържание и приложение • Познава INCOTERMS и ролята на спедиторската компания като партньор на продавача или на купувача на стоката при всяко от условията за доставка (ToD) на INCOTERMS • Познава транспортните, търговските, митническите, финансовите и други документи, необходими за износа, вноса и транспорта на стоки • Познава основните видове сделки и начини на плащане в международната търговия, вкл. документарните акредитиви и банковото инкасо
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя услугите, които спедиторската компания следва да извърши като партньор на купувача или на продавача по всяко от условията за доставка (ToD) на INCOTERMS • Определя документите, които трябва да съпровождат стоката при нейния износ, внос и международен транспорт към/от Европейското икономическо пространство и към/от трети страни • Тълкува банковите изисквания към транспортния документ, необходим за усвояване на документарен акредитив
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготви различни спедиторски документи (FBL, FCR, FCT, FWR), вкл. документите на ФИАТА, като спазва изискванията на товародателя и на акредитива
Резултат от учене 23.4:	<p>Прилага оперативните и финансовите процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати</p>
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общите изисквания за оперативна финансова отчетност в спедиторската компания • Познава принципите за калкулиране на себестойност, марж и цена на извършваните от спедиторската компания услуги • Познава принципите за определяне на платежоспособността и кредитния рейтинг на товародателите

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа оперативна финансова отчетност за продадените услуги в електронен формат • Калкулира себестойност, марж и цени на продаваните услуги по зададени параметри и критерии • Определя платежните условия за продаваните услуги в зависимост от предварително известния кредитен рейтинг и кредитен лимит на товародателите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да прилага процедурите на спедиторската компания по отношение на оперативната финансова отчетност, осигуряването на рентабилност на продажбите и събирането на вземанията
Резултат от учене 23.5:	Предлага и договаря транспортни и логистични услуги, използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общите изисквания при изготвянето на оферти и договори за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Знае задължителните реквизити на офертите и договорите за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Познава техниките на маркетинга и спецификата на продажбите на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя оферти и договори за превоз на товари с различни видове транспорт и за логистични услуги • Извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготвя оферти и договори и да извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси за организацията на спедиторската дейност <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача

Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания за организацията на спедиторската дейност <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на организацията на спедиторската дейност

ЕРУ 24

Наименование на единицата:	Автомобилна спедиция
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 24.1:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на вътрешните и международните превози на стоки по шосе и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове товарни автомобили (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза) • Запознат е с правните норми, които се прилагат при вътрешните и международните превози на стоки с автомобилен транспорт - конвенции; двустранни спогодби; режими на разрешителни; разпоредби, ограничаващи теглото и габаритите на товарните автомобили; разпоредби, ограничаващи работното време на водачите; забрани и ограничения за движение на товарните автомобили и др. • Познава митническите режими на автомобилните превози на стоки (ТИР, АТА, общ транзит) • Запознат е с основните маршрути на автомобилните превози на стоки за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток • Познава спецификата за изготвяне на оферти и за договаряне на превози на комплектни и частични товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа автомобил, необходим за извършване на превоза на комплектни и частични товари • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Планира и организира вътрешни и международни превози на различни видове комплектни и частични товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира международен превоз по шосе на комплектни и частични товари, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 24.2:	Организира спедиция и превоз на групажни товари в рамките на групажна автолиния

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията и спецификата на редовната групажна автолиния с терминали в двата края на превозите • Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна групажна автолиния • Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния автомобил • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток • Познава структурата на групажните тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; директни доставки на групажните пратки; тарифна конверсия обем (тегло) заета площ, тарифно закръгляне, min/max правило и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния камион и възможността да се натоварят наличните групажни пратки • Оптимизира себестойността на превозите на групажни пратки, като използва алтернативни транспортни технологии - доставки през терминал и/или директни доставки с групажния камион • Калкулира цени за превоз от врата до врата, като използва съществуващите групажни тарифи • Планира и организира вътрешни и международни превози на групажни пратки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна групажна автолиния - национална и международна
Резултат от учене 24.3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на Спогодба ADR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания, необходимите документи и квалификация на персонала за транспорт на опасни стоки по шосе • Запознат е с правните норми, спецификата и изискванията при организиране на превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организиране на тези превози • Познава спецификата на и изискванията при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и дали превозното средство и водачът му отговарят на регулаторните изисквания • Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превози на частични товари и групажни пратки • Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена релация • Изготвя инструкции до товародателя и автомобилния превозвач при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност • Подбира товарен автомобил с подходяща търговско-техническа характеристика и оборудване за извършване на превоза на опасни и на други специални товари • Планира и организира автомобилни превози на опасни и специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
Резултат от учене 24.4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторски и транспортни документи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания на офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки по шосе и за автомобилна спедиция • Познава транспортните документи за вътрешни и международни автомобилни превози и спедиторските документи, които могат да бъдат използвани при тези превози • Познава методиките за изготвяне на цени за комплектни и частични товари, за групажни пратки и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя цени, оферти и договори за вътрешен и международен превоз на комплектни и частични товари и на групажни пратки, както и за специален превоз на опасни, хладилни и извънгабаритни товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за вътрешен и международен превоз по шосе и спедиторските документи, които се използват при тези превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълни спедиторските и транспортните документи за тези превози, като проявява съобразителност и отговорност
Резултат от учене 24.5:	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за превоз на стоки по шосе и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в Конвенция CMR и в Закона за автомобилните превози (ЗАП) • Познава застраховките за отговорност на автомобилния превозвач и на спедитора

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира подходящи превозвачи и договаря с тях условията на превоза • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обмен на информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на автомобилната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на автомобилната спедиция
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на автомобилната спедиция

ЕРУ 25

Наименование на единицата:	Железопътна спедиция
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 25.1:	Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на вътрешните и международните превози на стоки по жп и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните маршрути на международните жп превози на стоки за/от ЕС, балканските държави, ОНД и Близкия изток, вкл. ширините на междурелсието по тези маршрути и технологиите за превоз по маршрути, включващи отсечки с различни междурелсия • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове вагони (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза) • Запознат е с правните и техническите норми, които се прилагат при вътрешните и международните превози на стоки с жп транспорт • Познава митническия режим на международните жп превози

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа вагон, необходим за извършване на превоза на различни видове товари • Определя маршрута на превоза по дадена превозна релация, като отчита параметрите на натоварения вагон и на железопътната линия (габарити, товароносимост, междурелсие), приложимите правни норми и допълнителните изисквания, ограничения и забрани
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да планира превози на различни товари с различни типове вагони и по различни железопътни маршрути
Резултат от учене 25.2:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава планирането и организацията на международните и вътрешните превози на товари с железопътен транспорт • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при жп превозите им за/от Европейското икономическо пространство, балканските държави, ОНД и Близкия изток • Познава различните железопътни тарифи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира възможността да се натовари наличната стока в избрания тип вагон/и • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира спедиция и жп транспорт на стандартни безопасни товари в национално и международно съобщение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и превоз на стандартни безопасни товари с железопътен транспорт във вътрешно и международно съобщение
Резултат от учене 25.3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на Спогодбата RID относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документи за железопътния транспорт на опасни стоки • Запознат е със спецификата и изискванията при организиране на жп превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организирането на тези превози • Познава спецификата и изискванията при организиране на жп превози с температурен режим и превози на течни товари
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и отговарят на регулаторните изисквания • Преценява съвместимостта на различните опасни стоки при превозите на разнотипни опасни стоки в един вагон • Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена жп релация • Изготвя инструкции до товародателя и железопътния превозвач при организиране на превози с температурен режим • Подбира товарен вагон с подходяща търговско-техническа характеристика за извършване на превоза на опасни и на други специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт в национално и международно съобщение
Резултат от учене 25.4:	<p>Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторски и транспортни документи</p>
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на тарифите, офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки с железопътен транспорт • Познава транспортните документи за вътрешни и международни жп превози и спедиторските документи при тези превози • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за комплектни и частични товари и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари с жп транспорт

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя цени, оферти и договори за вътрешен и международен жп превоз на комплектни и частични товари и на специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за вътрешен и международен жп превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни жп превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
<p>Резултат от учене 25.5:</p>	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>
<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за жп превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в Конвенция СИМ, в Съглашението СМГС и в Закона за железопътния транспорт • Познава застраховките за отговорност на железопътния превозвач и на спедитора
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката на отговорността на превозвача и/или на спедитора

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на железопътната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на железопътната спедиция <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на железопътната спедиция

ЕРУ 26

Наименование на единицата:	Въздушна спедиция
Ниво НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5

Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 26.1:	Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните превози на стоки с въздушен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове (пътнически, комби и товарни) и марки самолети, които извършват превоз на товари • Познава търговско-техническите характеристики на самолетите, извършващи превози на товари до и от българските летища • Познава търговско-техническите характеристики и приложението на различните видове товарни единици (ULD) за въздушен превоз на стоки
	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с въздушен транспорт • Познава митническия режим на въздушните превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на въздушните превози на стоки за/от Европа и другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифните правила ТАСТ за въздушен превоз на стоки и със справочниците за полети и маршрути • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Определя товарните единици (ULD), подходящи за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Организира комбинирани превози шосе - въздух до и от българските и задграничните летища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и въздушен превоз на стандартни безопасни товари, вкл. и в ULD • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе - въздух на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 26.2:	Чартира самолети и организира въздушна консолидация

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговско-техническата специфика на чартърните въздушни превози • Познава спецификата на договаряне и клаузите на договорите за въздушни товарни чартъри • Познава планирането, организацията и спецификата на консолидирането на групажни пратки за превоз по въздух • Познава структурата на групажните тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем/тегло, тарифно закръгляне, Min/Max. правило и др. • Познава методите за калкулиране на тарифното тегло и за тарифиране на групажните пратки, превозвани с въздушен транспорт • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европа и другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира и организира чартърни превози на въздушни товари • Планира и организира консолидация на групажни пратки, превозвани с въздушен транспорт
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може под контрола на ръководителя си да организира въздушен чартърен превоз на безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на групажни пратки по въздуха, вкл. и от врата до врата
Резултат от учене 26.3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с основните положения на IATA DGR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документите за транспорт на опасни стоки по въздух • Познава спецификата, изискванията, документите и приложимите правни норми при организиране на превози на живи растения и живи животни • Познава спецификата, изискванията и документите при организиране на превози с температурен режим

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните товари са достатъчни за превоза им по въздух и дали опасните стоки могат да се натоварят на пътнически или само на товарен самолет • Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превозите на групажни пратки • Подготвя въздушния превоз на живи животни и растения, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи, транспортни опаковки и клетки и попътна грижа • Подготвя въздушния превоз на стоки, изискващи температурен режим, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи и транспортни опаковки • Подбира транспортна опаковка, ULD, маршрут и полет, подходящи за превоза на различните опасни и специални товари • Изготвя инструкции до товародателя и въздушния превозвач при организиране на превози на опасни стоки и специални товари
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с въздушен транспорт
Резултат от учене 26.4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортните документи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с въздушен транспорт и за комбинирани превози шосе - въздух и море - въздух • Познава транспортните и спедиторските документи, които се използват при превозите на стоки с въздушен транспорт и при комбинираните превози шосе - въздух и море - въздух • Познава различните видове тарифи за въздушен превоз на стоки • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари, групажни пратки и специални товари (опасни стоки, живи животни и растения, стоки с температурен режим), вкл. и за предварителен транспорт до и последващ транспорт от летището

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и маршрутните справочници за въздушен превоз на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз • Изготвя цени, оферти и договори за въздушен превоз на конвенционални, групажни и специални товари, вкл. и за комбинирани превози шосе - въздух и море - въздух • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници за въздушен превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за въздушен превоз на различни видове стоки, вкл. и за превози шосе - въздух и море - въздух • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
<p>Резултат от учене 26.5:</p>	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>
<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за въздушен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми (Монреалска конвенция и различните действащи версии на Варшавската конвенция) • Познава застраховките за отговорност на въздушния превозвач и на спедитора
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на въздушната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на въздушната спедиция <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на въздушната спедиция

ЕРУ 27

Наименование на единицата:	Морска и речна спедиция
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик

Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 27.1:	Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт, като включително чартира кораби
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и технически особености на международните превози на стоки с морски транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове морски товарни кораби • Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на морските пристанища и технологиите за обработка на различни стоки в морските пристанища • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с морски транспорт • Познава митническия режим на морските превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на морските превози на стоки между България и Европа, както и от/за другите континенти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа кораб и типа услуга (чартърна, линейна), подходяща за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира комбинирани превози шосе - жп - море до и от българските морски пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и линеен морски транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира трампови морски транспорт и комбинирани превози шосе - жп - море на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 27.2:	Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа, като включително чартира кораби

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните превози на стоки с речен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи дейността • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове речни и речно-морски товарни кораби • Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на речните пристанища, и технологиите за обработка на различни стоки в тези пристанища • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с речен транспорт по европейските вътрешни водни пътища • Познава митническия режим на речните превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на речните превози на стоки между България и Европа и на речно-морските превози от/за дунавските пристанища
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя типа речен или речно-морски кораб, подходящ за превоза на даден вид стока по определен маршрут • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира комбинирани превози шосе - жп - река до и от българските речни пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира спедиция и речен транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе - жп - река и речно-морски превози на стандартни безопасни товари
Резултат от учене 27.3:	Организира пристанищна спедиция и обработка на товари в морски и речни пристанища

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава предназначението на пристанищната инфраструктура, съоръженията и оборудването, които се използват в морските и речните пристанища за обработка на кораби и товари • Познава основните търговско-технически параметри на българските морски и речни пристанища • Познава дейностите и формалностите, които се извършват в българските морски и речни пристанища при обработката на кораби и товари • Познава процедурите и документите, които се използват при обработката на кораби и товари в българските морски и речни пристанища
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища • Организира обработка на товари в българските морски и речни пристанища • Попълва документите, свързани с пристанищната спедиция и с обработката на товари в българските морски и речни пристанища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища • Може с подкрепата на ръководителя си да организира обработка на товари в българските морски и речни пристанища
Резултат от учене 27.4:	Изготвя цени и оферти, сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортните документи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с морски и с речен транспорт • Познава различните типове и видове чартърни договори • Познава транспортните и спедиторските документи, които се използват при превозите на стоки по море, по европейските вътрешни водни пътища и при комбинираните превози шосе - жп - море и река • Познава различните видове тарифи за морски и речен превоз на стоки • Разчита пристанищните тарифи за обработка на кораби и товари • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) по море и по реките Дунав и Рейн
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и офертите на превозвачите за морски и речен превоз на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз • Изготвя цени, оферти и договори за морски и речен превоз на конвенционални и специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници и коносаменти за морски и речен превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за морски и речен превоз на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва спедиторските и транспортните документи за тези превози
Резултат от учене 27.5:	<p>Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации</p>

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за морски и речен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми • Познава застраховките за отговорност на морския, на речния превозвач и на спедитора
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката на отговорността на превозвача и/или на спедитора
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на морската и речната спедиция <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на морската и речната спедиция
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на морската и речната спедиция

ЕРУ 28

Наименование на единицата:	Мултимодален транспорт
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 28.1:	Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на комплектни товари, включително превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета, лихтери и др.)

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава търговските и техническите особености на международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове превозни средства (кораби, вагони, товарни автомобили) • Познава основните търговско-технически характеристики на различните видове транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета), с които се извършват интермодални и комбинирани превози • Познава техническите изисквания за пристанищна и терминална обработка на различните транспортни единици и митническия режим, на който подлежат • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт • Познава митническия режим при тези превози на стоки • Запознат е с основните маршрути на мултимодалните превози на стоки между България и Европа, както и от/за другите континенти
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира подходяща транспортна единица за интермодалния или комбинирания превоз на даден вид стоки по дадена релация • Определя маршрута, видовете транспорт и графика на мултимодалния или комбинирания превоз по дадена релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани • Организира мултимодални и интермодални превози до и от България • Организира комбинирани превози до и от България

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален и интермодален транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира комбиниран транспорт на стандартни безопасни товари • Може с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на опасни и други специални товари
Резултат от учене 28.2:	Организира мултимодални и комбинирани групажни превози, включително контейнерен групаж (LCL)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организацията и спецификата на редовната линия за контейнерен групаж (LCL) с терминали в двата края на превозите • Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна линия за контейнерен групаж • Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния контейнер • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за/от Европейското икономическо пространство, ОНД, Близкия изток и други континенти • Познава структурата на групажните LCL тарифи - предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем/тегло, тарифно закръгляне и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния контейнер и възможността да се натоварят наличните групажни пратки • Калкулира цени за превоз от врата до врата, като използва съществуващи групажни тарифи • Планира и организира международни превози на контейнерен групаж
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна международна линия за контейнерен групаж
Резултат от учене 28.3:	Работи с транспортните и спедиторските документи, използвани при мултимодалните и комбинираните превози

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните видове стандартни транспортни документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози • Познава основните видове спедиторски документи, които могат да бъдат използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози
Резултат от учене 28.4:	Изготвя цени и оферти, сключва договори за мултимодален, интермодален и комбиниран превоз на комплектни и частични товари, групажни пратки и транспортни единици
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с мултимодален и с комбиниран транспорт • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за интермодални превози на различни видове стоки с контейнери • Познава различните видове тарифи, които се прилагат при превозите с мултимодален транспорт, с комбиниран транспорт и при контейнерните превози • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за превоз на конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) с мултимодален и с комбиниран транспорт

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с тарифите и офертите на превозвачите по различните видове транспорт и определя най-изгодните технологии, цени, маршрути и превозвачи за мултимодалния или комбинирания превоз на дадена стока, респ. на избраната транспортна единица • Изготвя цени, оферти и договори за мултимодален и комбиниран транспорт на конвенционални и специални товари • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними • Попълва товарителници и коносаменти и спедиторските документи, които се използват при мултимодалните и при комбинираните превози
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за мултимодални и комбинираните превози на различни видове стоки • Може самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози
Резултат от учене 28.5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията за изпълнение на договорите за мултимодален, за комбиниран превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката, описани в приложимите правни норми • Познава застраховките за отговорност на превозвачите по отделните видове транспорт и на мултимодалния транспортен оператор (МТО)

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвачи, терминални оператори, митнически агенти, спедитори-кореспонденти и др.) • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забавяне на доставката • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на виновния превозвач и/или на мултимодалния транспортен оператор
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката • Може с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации
<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на мултимодалния, комбинирания и контейнерния транспорт <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
<p>Условия за провеждане на оценяването:</p>	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на мултимодалния, комбинирания и контейнерния транспорт
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на мултимодалния и контейнерния транспорт

ЕРУ 29

Наименование на единицата:	Складова логистика
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 29.1:	Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на складиране, отделните операции на процеса по приемане на стоки, последователността на извършването им, както и необходимата техническа и информационна инфраструктура за реализирането им • Познава процесите и операциите по заскладяване, вътрешно-складово движение и управление на наличностите в склада • Познава принципите и стратегиите на пикинг и комисиониране (набиране на поръчки) и приложимите информационни методи • Познава методите за извършване на ревизии

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва процедурите по приемане на стоки в склада и изчислява необходимия персонал и вложените човекочасове • Определя приложимите стратегии на пикинг и комисиониране • Разработва процедурите за управление на наличностите и за обработка на върнати стоки • Определя цикличността и периода за извършване на ревизии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да изготвя инструкции за процедурите по приемане на стоките в склада, съобразени с изискванията на възложителя (клиента) • Може самостоятелно да избере стратегиите на пикинг и комисиониране, приложими в различните складови зони, като изготвя инструкции за работните процедури • Може самостоятелно да управлява, контролира и следи производителността на екипите по приемане, заскладяване, управление на наличностите и набиране на поръчки • Изготвя статистически отчети за отделните операции и съвместно със Supply Chain мениджъра изготвя препоръки за оптимизиране на операциите във веригата на доставките
Резултат от учене 29.2:	<p>Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада</p>

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различните складови конфигурации, складови зони, пътища, изискванията към техните размери, големина и схеми на разположение (за приемане и съхранение на стоки, за набиране на поръчки, спомагателни зони), необходими за изпълнение на операциите в склада • Познава изискванията за съхранение и обработка на опасни стоки, стоки изискващи температурен режим, както и други специфични режими на складиране • Познава методите за анализ и оптимизация на разположението и движението на стоките в различните складови зони ("slotting") • Познава различните системи за складиране, стелажните системи, необходими за реализирането им, и техните сфери на приложение • Познава товаро-обработващата техника и складовите съоръжения, както и параметрите, определящи производителността и приложението им при различните складови операции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя пространственото разпределение, големината и функционалните връзки на зоните в склада, както и товаропотоците в него • Определя оборудването, стелажните системи и товаро-обработващата техника в склада • Разработва и прилага инструкции за специфичните режими на складиране, като следи за прилагането на съответната нормативна уредба
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да предложи методология за проектиране и избор на конфигурация на склада и отделните зони, както и да предложи оптимално проектно решение в зависимост от поставеното задание и прогнози • Може с подкрепата на ръководителя си да определи товаропотоците в склада, като предложи съответстващи стелажни системи, складови съоръжения и товаро-обработваща техника, при спазване на зададен финансов бюджет
Резултат от учене 29.3:	Изготвя ресурсен модел за определяне себестойността на складирането и складовите услуги, като изготвя ценови оферти

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за изчисляване себестойността на операциите - традиционни методи и ABC (стойност на база всяка отделна дейност) • Познава различните преки и косвени разходи, определящи себестойността на операциите и съхранението в склада • Познава доставчиците на стелажни системи, съоръжения и товаро-обработваща техника, както и характеристиките, параметрите и стойността на предлаганите продукти • Познава различните методи за определяне възнаграждението на персонала • Познава доставчиците на специализиран складов софтуер и хардуерно оборудване за информационно отразяване на складовите и спомагателните операции • Познава различните видове логистични договори и схеми на ценообразуване на отделните операции по обработка и съхранение на стоките, вкл. за услуги с добавена стойност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира системните изисквания към съоръженията, оборудването и техниката според данните за складовите операции • Разработва и комплектува проектната документация към доставчиците на софтуерни системи за управление на склад • Определя вида и количеството на необходимите съоръжения, стелажни системи и товаро-обработваща техника, като изготвя финансов бюджет и тръжна документация към доставчиците
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може самостоятелно да изготви ресурсен модел за симулиране на себестойността на операциите в склада в зависимост от производителността на операциите и поставените изисквания • Може да ценообразува складовите услуги съвместно с финансовия отдел, като отчита важността на клиента и стратегията на компанията
Резултат от учене 29.4:	Работи с информационни системи за управление на склада

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете информационни системи за управление на складовите дейности, системите за кодиране и идентификация на стоките, баркодове, RFID чипове и др. • Познава необходимата мрежова инфраструктура и хардуерни устройства за реализиране на складовите операции • Познава функциите на информационните системи за управление на склада (WMS - warehouse management system) • Познава методите за обмен на информация с доставчици и клиенти (EDI - electronic data interchange, XML - eXtensible Markup Language, VAN - value added network) • Познава начините за администриране на WMS системите и различните конфигурации за реализиране на предварително дефинирани складови процеси и операции • Познава основните доставчици на информационни системи за управление на складове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя вида и обхвата на информационните системи и използвания хардуер • Изготвя задания към доставчиците на софтуерни системи, като оценява предложените решения и ги представя на ръководството на организацията • Определя комуникационните процедури за автоматизиран обмен на данни между информационните системи на организацията, клиентите и доставчиците
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може да изготви тръжна документация към доставчиците на информационни системи за управление на склада, като съвместно с финансовия отдел дефинира бюджетните изисквания • Може съвместно с IT мениджъра и клиента да определи комуникационните процедури за обмен на данни • Може съвместно с IT мениджъра на организацията и доставчиците на софтуера да внедри, интегрира и администрира информационна система за управление на склад
Резултат от учене 29.5:	<p>Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово-логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI)</p>

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с правата и задълженията на складодържателя и вложителя на стоки, както и с необходимите складови документи • Запознат е с нормативните изисквания за функциониране на различните видове складове, включително и с различните видове специфично складиране • Запознат е с основните показатели за оценка на ефективността на складирането и складовите операции (KPI - key performance indicators), както и с различните методи на оценка на представянето • Познава различните показатели за определяне нивото на обслужване на клиента (SLA - service level agreement) • Запознат е с процеса на логистичен аутсорсинг към външен 3PL (third party logistics) доставчик на услуги
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя договора за логистично обслужване, като определя основните работни процедури, изисквания и условия за прилагането им, както и правата и задълженията на страните • Определя показателите за оценка на представянето (KPI - key performance indicators), както и допустимите граници на вариация, като се съобразява с изискванията на клиента • Разработва методология за изчисляване на показателите и периодичността на оценяването на статистическите данни • Следи промените в ключовите показатели на представянето (KPI - key performance indicators) • Преценява необходимостта от промяна в параметрите на договора в зависимост от промените на първоначално договорените процедури и събраните статистически данни • Калкулира стойността на допълнителни услуги в складовото обслужване
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да предложи договор за складово-логистично обслужване, като го съгласува с търговския отдел на организацията и с клиента • Самостоятелно следи за изпълнението на договорите, включително за качеството на клиентско обслужване и изпълнението на договорените качествени показатели • Може съвместно с мениджъра на веригата за доставки (SCM) да предложи решения за отстраняване на констатираните отклонения в показателите и за оптимизиране на работата

Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на складовата логистика <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на складовата логистика <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на складовата логистика

ЕРУ 30

Наименование на единицата:	Митническо представителство
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 30.1:	Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство, вкл. нормите, касаещи акцизните стоки • Познава разпоредбите за граничен контрол на внасяните и изнасяните стоки • Познава документите, необходими за оформяне на внос, износ и транзит на стоки за/от Европейското икономическо пространство и за/от трети държави • Познава митническите формалности и процедури при даване на митническо направление и оформяне под митнически режим на различни видове стоки, произхождащи от и предназначени за трети държави
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява наличността и окомплектуването на всички документи, необходими за митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Преценява митническото тарифно класиране, митническата облагаема стойност и дължимите мита и данъци при митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, произхождащи от или предназначени за трети държави • Организира оформянето на акцизни стоки - внос от или износ за ЕС и трети държави
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, вкл. оформяне на акцизни стоки
Резултат от учене 30.2:	Изготвя документите за даване на митническо направление или поставяне под митнически режим на стоките
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всички документи, необходими за даване на митническо направление и за поставяне под митнически режим на стоките
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно подготвя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките

Резултат от учене 30.3:	Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно работи с всички информационни технологии и софтуер, използвани в митническото представителство • Самостоятелно изготвя документи и предоставя информация, свързана с митническото представителство, като използва съответните информационни технологии и софтуер
Резултат от учене 30.4:	Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство, вкл. нормите, касаещи акцизните стоки • Познава разпоредбите за граничен контрол на внасяните и изнасяните стоки • Познава документите, необходими за оформяне на внос, износ и транзит на стоки за/от Европейското икономическо пространство и за/от трети държави • Познава митническите формалности и процедури при даване на митническо направление и оформяне под митнически режим на различни видове стоки, произхождащи от и предназначени за трети държави • Познава всички документи, необходими за даване на митническо направление и за поставяне под митнически режим на стоките • Познава информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява наличността и окомплектуването на всички документи, необходими за митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Преценява митническото тарифно класиране, митническата облагаема стойност и дължимите мита и данъци при митническото оформяне на стоката под определен митнически режим • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, произхождащи от или предназначени за трети държави • Организира оформянето на акцизни стоки - внос от или износ за ЕС и трети държави • Изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките • Работи с информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно представя в разбираем вид исканата от клиента информация и носи отговорност за дадената консултация
<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на митническото представителство <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
<p>Условия за провеждане на оценяването:</p>	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на митническото представителство
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на митническото представителство

ЕРУ 31

Наименование на единицата:	Планиране и управление на веригата на стоковите доставки
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 31.1:	Определя стратегията за управление на веригата на доставките в съответствие с бизнес стратегията на организацията и с целевите ѝ пазари
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с теорията на управление и с функциите на веригата на доставките (SCM, ВД) • Познава различните видове вериги на доставки по отношение интегрирането на отделните функции, знае предимствата и недостатъците на хоризонталната и вертикалната интеграция • Познава видовете пазари (развиващ, растящ, стабилен, наситен) и приложимите за всеки пазар бизнес стратегии; познава подходящите стратегии за управление на веригата на доставки (ВД) за постигане на избраната бизнес стратегия • Познава конкурентните предимства, съответстващи на различните бизнес стратегии във ВД

<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява вида пазар, в който да развива дейност организацията, както и нейното място във веригата на доставките • Разработва общите принципи на веригата на доставки в съответствие с ролята на организацията, като дефинира целите на управлението на веригата на доставките • Определя конкурентните предимства на организацията • Избира фокуса на организацията - продукти или функционален
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с продуктите, финансовите и търговските мениджъри да определи стратегията на веригата на доставки в зависимост от бизнес стратегията на организацията и нейното място във ВД или в съответните мрежи • Може съвместно с продуктите и търговските мениджъри да анализира и следи промяната на целевите пазари и да синхронизира стратегията за управление на веригата на доставки с промените в бизнес стратегията
<p>Резултат от учене 31.2:</p>	<p>Избира конкретните участници във веригата на доставки (производители, дистрибутори, клиенти, доставчици на услуги и търговци) в зависимост от избраната стратегия</p>
<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата на веригата на доставките и функциите на отделните участници в нея (производители, дистрибутори, търговци на дребно, клиенти и доставчици на услуги) • Познава различните роли и функции, които всеки от участниците изпълнява, както и конкурентните предимства на всеки от тях • Познава изискванията към доставчиците и различните видове договорни отношения, които осигуряват правилното функциониране на ВД
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира участниците във веригата на доставки; изготвя план за реакция и използване на алтернативни доставчици при непредвидени обстоятелства • Дефинира функциите и изискванията към доставчиците • Разработва системи за оценка на доставчиците • Изготвя договорите с участници във ВД, следи и управлява текущото им изпълнение

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може с подкрепата на ръководителя си да определи участниците във ВД за реализиране на бизнес целите, като се съобразява с финансовия бюджет и поставената бизнес стратегия • Може да договаря, управлява и следи изпълнението на договорите, като оценява доставчиците и управлява отношенията с тях
Резултат от учене 31.3:	Дефинира същността на операциите по планиране, снабдяване, производство и доставка във веригата на доставки
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава теорията за основните операции във веригата на доставки, както и опростения SCOR (Supply Chain operation reference model) модел, разработен от съвета за управление на веригите на доставки (Supply Chain Council) • Познава същността на планирането: прогнозиране на търсенето, ценообразуване и управление на наличностите • Познава операциите по обезпечаване на дейностите: снабдяване, кредитиране и събиране на вземанията • Познава операциите по създаване на продукт: продуктов дизайн, създаване на производствени графици и управление на производствените мощности • Познава операциите по доставка на продукт: управление на поръчките, планиране на доставките и връщане на продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира и детайлизира обхвата на операциите по планиране, обезпечаване, създаване и доставка на продукт или услуга • Определя нивото на аутсорсинг на отделните операции или техни елементи към външни изпълнители и организации • Изготвя проекти за логистичен аутсорсинг
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с продуктовете, финансовите и търговските мениджъри да планира операциите във ВД • Може съвместно с продуктовете мениджъри да изготвя производствени графици и да дефинира задания към доставчиците • Може съвместно с продуктовете, логистичните и финансовите мениджъри да взема решение за аутсорсинг на определени операции във веригата на доставки на организацията и да изготви тръжна документация за аутсорсинга
Резултат от учене 31.4:	Определя нивото на съвместно планиране, прогнозиране и коопериране между участниците във веригата на доставки

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с ефекта на динамиките във веригите на доставки • Познава факторите, влияещи върху синхронизацията във веригата на доставки • Познава причините за неточностите при планиране на търсенето и начините за намаляването им • Познава причините за създаване на "партиди поръчки" и влиянието им върху координацията на веригата на доставки • Познава влиянието на ценовите промоции върху нарушаване координацията на веригата на доставки • Запознат е с организацията на GDSN (global data synchronization network)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможните фактори, влияещи върху нарушаване на синхронизацията между отделните участници във веригата на доставки • Определя начините за ефективен обмен на информация във ВД и за предотвратяване на нарушаването на координацията • Разработва пакет от мерки за съвместно планиране, прогнозиране и поръчване на продукти • Разработва бизнес планове за съвместни действия с интегрираните участници във ВД • Създава прогнози за продажбите съвместно с кооперираните организации, като идентифицира факторите, генериращи отклонения и грешки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с продуктите и търговските мениджъри да идентифицира рисковете за нарушаване на синхронизацията във веригите на доставки и за генериране на поръчки, които се разминават с прогнозите • Може съвместно с мениджърите на вериги на доставки на отделните организации, участващи в общата верига на доставките, да разработи стратегии за съвместно планиране на продажбите и операциите (S&OP)
Резултат от учене 31.5:	Измерва представянето във веригата на доставки в организацията, като дефинира ключовите индикатори (KPI)

<p>Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за изграждане на модели на пазарите, както и основните категории метрики на представянето: ниво на обслужване на клиентите, вътрешна ефикасност, гъвкавост и внедряване на нови продукти • Познава метриците за оценяване на клиентското обслужване при двата основни подхода за изграждане на ВД: build-to stock и build-to-order • Познава метриците за оценка на вътрешната ефикасност на операциите: стойност на складовите запаси, обръщаемост на наличностите, рентабилност на продажбите, цикъл на операциите • Познава метриците за оценка на пазарната гъвкавост и за внедряване на нови продукти
<p>Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира метриците за измерване на конкретни вериги на доставките в зависимост от вида на обслужвания пазар • Изготвя модел за измерване на операциите, като подбира информационните методи за оценка и представяне на резултатите • Определя метриците за оценка на ВД в трите нива на детайлизиране - в стратегически, тактически и оперативен план • Определя критичните стойности на метриците с цел предприемане на действия за коригиране на операциите
<p>Компетентности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с търговските и финансовите мениджъри да дефинира пакет от метрики и индикатори за измерване на представянето на веригата на доставки на организацията • Може да определи методите за събиране на информация за показателите, като я използва за откриване на слабостите във ВД и за планиране на активности за подобряването ѝ
<p>Средства за оценяване:</p>	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на планирането и управлението на веригата на стоките доставки <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача

Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на планирането и управлението на веригата на стоковите доставки <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на планирането и управлението на веригата на стоковите доставки

ЕРУ 32

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии във веригите на доставки, спедицията и логистиката
Ниво по НКР:	5
Ниво по ЕКР:	5
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4 - 5
Ниво по ЕКР:	4 - 5
Резултат от учене 32.1:	Избира информационните системи и технологии, приложими във веригата на доставки

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Запознат е с различните информационни технологии, които осигуряват дейността на ВД: за улавяне и предаване на данни, за съхраняване на данни (бази данни), за изготвяне на справки и отчети • Запознат е с типовете информационни системи, приложими в различните видове организации, като: ERP (enterprise resource planning), APS (advance planning systems), CRM (customer relationship management), MES (manufacturing execution systems), TMS (transport management systems), WMS (warehouse management system) • Познава основните характеристики и функции на информационните системи за управление на склада и за управление на транспорта (WMS и TMS) • Познава новите тенденции в информационните технологии, като: RFID (radio frequency identification), BPM (business process modeling), BI (business intelligence), симулационно моделиране
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира информационните системи, които се прилагат в различните звена на организацията и имат отношение към отразяването и управлението на дейностите във ВД • Разработва задания към доставчиците на софтуерни информационни системи • Определя нивото на детайлизация и използване на софтуерните системи в различните операции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с финансовите, търговските и оперативните мениджъри да дефинира и избере подходящите информационни системи • Може съвместно с IT мениджъра да изготви задания и тръжна документация към доставчиците на информационни системи и хардуерна инфраструктура
Резултат от учене 32.2:	Администрира информационни системи за управление на транспорта

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава характеристиките, функциите и обхвата на информационните системи за управление на транспорта - избор на вид транспорт, подизпълнители, създаване на транспортни графици • Познава функциите и приложението на географските информационни системи в управлението на транспортните процеси (GIS системи) • Познава характеристиките и приложението на телематичните услуги за управление на транспорта • Познава системите за дигитализиране на документи и начините за автоматизиране на обмена на данни при отразяване на транспортните процеси • Познава системите за бизнес анализ и отчети, приложими в транспортните информационни системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя нивото на детайлизиране на информацията при отразяване на операциите в информационната система • Разработва задания към доставчиците на информационни системи за управление на транспорта • Подбира доставчиците на географски информационни системи • Определя нивото на интеграция между отделните информационни подсистеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с оперативните, финансовите и търговските мениджъри да избере информационна система за управление на транспорта, както и да изготви тръжна документация за закупуването ѝ • Може съвместно с IT мениджъра да администрира информационна система за управление на транспорта, както и да изготвя предложения за нови разработки и функции
Резултат от учене 32.3:	Дефинира бизнес процесите и администрира информационни системи за управление на складови процеси

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава информационните системи за управление на склад (WMS) и основните доставчици • Познава задължителните функции на системите за управление на склад: приемане, проверка, набиране и експедиция на стоки • Познава специфичните функции на системите за управление на склад, които предоставят конкурентни предимства на организацията • Познава системите за анализ на движението на артикулите в склада и за изготвяне на препоръчителни складови позиции (ABC, SLOT анализ) • Познава системите за бизнес анализ и отчети в информационните системи за управление на склада
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя нивото на детайлизиране на информацията при отразяване на операциите в информационната система • Разработва задания към доставчиците на информационни системи за управление на склада • Определя нивото на интеграция между отделните информационни подсистеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с оперативните, финансовите и търговските мениджъри да избере информационна система за управление на склад и да изготви тръжна документация за доставката ѝ • Може съвместно с IT мениджъра да администрира информационна система за управление на склад, както и да изготвя предложения за нови разработки и функции
Резултат от учене 32.4:	Определя комуникационните процедури при електронен обмен на данни с доставчици и клиенти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава различните комуникационни стандарти и методи за обмен на данни между отделните участници във веригата на доставки (B2B комуникации) • Познава техниките за предоставяне на информация на крайни клиенти (B2C информационни услуги) • Познава технологията и характеристиките на стандарта за EDI (Electronic Data Interchange) обмен на данни • Познава технологията и характеристиките на стандарта XML (eXtensible Markup Language)

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира параметрите и обема на обменяната информация с доставчици и клиенти • Определя приложимите методи и системи за реализиране на обмена • Изготвя работни схеми на обмена на данни
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Може съвместно с IT мениджъра да избере системите за обмен на информация между участниците във ВД • Може да изготви тръжна документация към доставчиците на системи за обмен на данни • Може съвместно с IT мениджъра да администрира системи за електронен обмен на данни
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест или развиване на въпроси от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на работна задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната

Критерии за оценяване:	За средство 1:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира знания от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката
	За средство 2:
	<ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий
	За средство 3:
	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира умения от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката

4. Изисквания към материалната база

Обучението по теория и практика се извършва в учебни кабинети, оборудвани с необходимата електронна и компютърна техника. Обзавеждането на учебния кабинет по теория включва: работно място за обучаващия и за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска, мебели (предимно шкафове за различни цели), екрани и стойки за окачване на табла и учебно-технически средства, учебни пособия: демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, учебни видеофилми, програмни продукти, закони, наредби и инструкции, регламентиращи нормативните изисквания за спедиторските и логистичните дейности. Компютърният кабинет трябва да предлага персонален компютър на всеки обучаван с необходимия хардуер и софтуер, принтер, скенер, мултимедия и достъп до интернет.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули от общата професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.

Речник на понятията в спедицията и логистиката

- WMS - warehouse management system - система за управление на склада
- EDI - electronic data interchange - електронен обмен на данни
- XML - extensible markup language - разширяем маркиращ език
- VAN - value added networks - мрежи за електронен обмен на данни между компаниите
- KPI - key performance indicators - ключови индикатори на представянето
- 3PL - third party logistics - доставчик на логистични услуги
- SCOR - Supply Chain operation reference model - модел на операциите на веригата на доставки
- GDSN - global data synchronization network - глобална мрежа за синхронизиране на данни

- ERP - enterprise resource planning - система за управление на ресурсите на предприятието
- APS - advance planning and scheduling systems - аналитични системи за създаване на производствени планове и графици
- CRM - customer relationship management - система за управление на връзките с клиентите
- MES - manufacturing execution systems - системи за управление на производството (за разлика от APS тези системи са с по-ниско ниво на аналитичност и се използват за управление на производствения процес в конкретна фабрика)
- TMS - transport management systems - система за управление на транспорта
- RFID - radio frequency identification - радиочестотна идентификация
- BPM - business process modeling - моделиране на бизнес процеси
- BI - business intelligence - проучване и анализ на бизнеса (системи, които събират съхраняват и анализират данни за случващото се в конкретна организация и пазара, който тя обслужва)
- ToD - terms of delivery - условията на доставка (франкировка)
- ULD - товарни устройства за превоз на стоки по въздуха
- FIATA - Международна федерация на спедиторските асоциации (ФИАТА)
- INCOTERMS - ИНКОТЕРМС (международни търговски условия)
- FBL - мултимодален коносамент на FIATA
- FCR - спедиторски рецепис на FIATA
- FCT - Спедиторски сертификат за транспорт на FIATA
- FWR - Складова разписка на FIATA
- НСБС - Национално сдружение на българските спедитори.